

Litografie jako individuální cesta: Livingstone 3 ukazuje unikátní díla evropských tvůrců

7.8.2026 - Monika Bechná | Západočeská univerzita v Plzni

Může více než dvě století stará reprodukční technika fungovat jako médium současného autorského vyjádření? Nejen touto otázkou se zabývali účastníci letošního mezinárodního litografického sympozia Livingstone. Výsledky představuje výstava v Univerzitní knihovně v Plzni. Otevřená je do konce srpna.

Jedna matrice, mnoho stejných otisků? Tentokrát ne. Letošní třetí ročník litografického sympozia Livingstone na Západočeské univerzitě v Plzni se odklonil od jednoho ze základních principů grafiky. Autoři tentokrát pracovali s konceptem „pièce unique“, tedy jediného, neopakovatelného díla. Litografie se tak letos na Sutnarce proměnila z reprodukční techniky v prostředek bezprostředního osobního výrazu.

„Smyslem soustředění se na pièce unique není popření úlohy polygrafie, ale zrovnoprávnění nezaměnitelného osobního prožitku, včetně jeho nedokonalosti a částečnosti. V prostředí, v němž nám mediální obraz světa ztěžuje rozhodování a rozlišování, představuje individuální zkušenost základ vnitřní orientace a vlastní hierarchie hodnot,“ vysvětlil za organizátory Mikoláš Axmann, vedoucí ateliéru Grafika na Sutnarce.

Pro letošní ročník sympozia byl podle něj specifický i způsob práce. Autoři pracovali na velkoformátových tiscích bez použití tiskařského lisu. Axmann se domnívá, že radikální zjednodušení technologického postupu přesouvá energii od obsluhy techniky k tomu podstatnému, tedy k pěstování pozornosti a kultivaci poznávacích schopností.

„Změna celkového rámce zde nachází dnešní, aktuální podobu 230 let staré reprodukční techniky a nepochybně představuje skutečné psaní a kreslení po kamenech – litografii,“ shrnul Mikoláš Axmann. Výtvarný jazyk jednotlivých autorů se přirozeně liší, společným rysem jejich práce je ale stále důraz na zkušenost, která vzniká v přímém kontaktu s kamenem a samotným procesem otisku.

Sympozium Livingstone bylo i letos v režii ateliéru Grafika Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU. Pořadatelé navázali na své dlouhodobé kontakty s evropskými umělci a grafickými dílnami a do Plzně pozvali Nastasiu Ciupu z Akademie výtvarných umění ve Varšavě, Olivii Christen ze studia TIZIANA v Pirně, Li Portenlänger z litografické dílny Eichstätt a belgickou grafičku Els Patoor. Pozvání přijal také absolvent Sutnarky Filip Trnka a zapojili se i pedagogové pořádajícího ateliéru. Kromě Mikoláše Axmanna se tak sympozia účastnili také Bedřich a Jan Kocmanovi a Said Ismail.

Pohled na jedinečné práce vytvořené během několika dnů sympozia teď nabízí výstava Livingstone 3 ve foyer Univerzitní knihovny ZČU v kampusu v Plzni na Borech. Ukazuje rozdílné způsoby, jakými současní evropští grafici přistupují k tradičnímu médiu. Expozice je přístupná zdarma do 30. srpna, a to vždy ve všední dny od 8:00 do 15:00.

<https://info.zcu.cz/Litografie-jako-individualni-cesta--Livingstone-3-ukazuje-unikatni-dila-evropskych-tvurcu/clanek.jsp?id=9869>